

Урок № 2. Історія України. 7 клас.

Тема: Східні слов'яни у VI-IXст.

Після цього уроку ви зможете:

- Працюючи з картою та історичними джерелами розповідати своїм батькам, друзям, одноліткам, як відбувалося розселення слов'ян на заключному етапі Великого переселення народів;
- описувати розселення східних, західних і південних слов'ян, а також східнослов'янських племен — предків українців;
- розповідати про сусідів східнослов'янських племен;
- володіти термінами «Велике переселення слов'ян», «Балканські війни», «східнослов'янські союзи племен», «етнічні процеси», «держава», «літопис».

Починаємо нашу подорож з розселення слов'янських племен по теренах майбутньої України.

Люди поки що не змінили свій статус і жили племенами.

❖ Згадайте: що таке плем'я.

** **Плем'я** - група людей зі спільними походженням, мовою, звичаями та віруваннями.

Саме такі споріднені племена, що здавна жили у лісовій та лісостеповій зонах Центральної, Південної, Східної Європи, називали **свлов'янами**.

Для власного захисту та могутності споріднені племена утворювали великі об'єднання — **племінні союзи**: *поляни, деревляни, сіверяни, уличі, тиверці, волиняни, хорвати, та інші*.

Під час **Великого переселення народів** слов'янські племена також почали активно заселяти нові землі. Так, у V–VII ст. відбулося **Велике розселення слов'ян** по всій території Європи.

** Подивись на карту та підтверди або спростуй моє твердження.*

Життя в різних природних умовах, поруч із представниками різних племен і культур, додавало все більше відмінностей між слов'янськими та іншими племенами. Це дало можливість сформуватися трьом великим групам: **східні** (сучасні українці, білоруси, росіяни), **західні та південні слов'яни**. Час минав і племені вожді, вирішили що прийшов час змінити їм свій статус. Вожді стали **князями**. Вони тримали владу в своїх руках спираючись на своїми, спочатку не великі загони озброєних людей і керували не лише життям плем'я, а й племенного союзу, які мешкали на певній території досить тривалий час.

Князі - під час вдалих походів накопичували великі статки, а також здобували шану і повагу. Частина свого багатства вони витрачали на те, щоб постійно утримувати біля себе **дружину** - загін із вже досвідчених і хоробрих воїнів. Щоб їх влада нікому не дісталася вони при своєму житті передавали владу своїм синам (**у спадок**), це дозволяло одній родині довгий час керувати людьми свого племенного союзу. Так з'являлися династії.

Історики свідчать, що слов'яни розселялися уздовж берегів великих та маленьких річок.

❖ **Знайди**, використовуючи карту, одну або дві найбільші річки де могли ймовірно селитися люди. Якщо знайшов(знайшла) запиши назви цих річок в зошит. Від тепер твоє твердження співпадає із знахідками археологів, які саме на узбережжі річок знайшли перші поселення слов'ян. Цікаво, а щоб ти робив (робила) якщо на твоє поселення постійно зазіхають сусіди? Свою думку запиши в зошит.

** Тим слов'янам нічого не залишалось як будувати навколо своїх поселень огорожу - захисні укріплення: стіни, або частоколи, вали, рови тощо. Такі поселення називали **городищами**. В городищі жив князь із дружиною. Війна війною але потреба годувати сім'ї нікуди не зникла. Тому вони займалися **хліборобством, полюванням, осілим тваринництвом, рибальством**. Особливе місце в господарстві слов'ян займали **бортництво** (давнє бджільництво). Але не всі були вправними господарями. Були ті, хто віддав

перевагу роботі по дереву – **теслі, столяри**, чоловіки з міцними м'язами дуже люблять виготовляти будь які речі з металу – це **ковалі**. До речі, князь на них потім зверне свою увагу і їх труд та вміння будуть йому в нагоді.

А що ж до вірування?

Вічне бажання знайти прихисток у більшого, могутнього залишився. Тому слов'яни з цього роблять окремий культ, так зване **язичництво**. Я сподіваюсь що ти пам'ятаєш значення цього терміну?

**** Язичництво** *вірування, поклоніння багатьом богам*
- *(багатобожжя).*

Вони створювали певні місця для поклоніння – **капища**, де розміщували вирізані з дерева скульптури самих могутніх богів, яких називали **ідолами**. Доречі, одного з них ми можемо побачити й сьогодні – це **збруцький ідол** (його копія знаходиться в музеях). Він має обличчя з чотирьох сторін.

❖ *Як ти вважаєш, що це може означати? Якщо знаєш – запиши у зошиті, як що ні – дізнайся !*

❖ **!!! Висновки.**

Ітак, певні племена розселилися на території...

Я віддаю перевагу тобі зробити власний висновок та записати його у зошит. Але не поспішай. Спочатку виконай лише пару завдань на закріплення нового матеріалу.

❖ **Перейти на лист самоконтролю і виконати завдання письмово в зошиті.**